

Zrelost djeteta za školu

Zrelost djeteta za školu predstavlja optimalan stupanj **razvijenosti različitih fizičkih i psihičkih** funkcija djeteta koje će mu omogućiti svladavanje nastavnog plana i programa.

Dakle, zrelost djeteta za školu obuhvaća **tjelesnu, intelektualnu, emocionalnu i socijalnu zrelost.**

1. Tjelesna zrelost:

Tjelesna muskulatura djeteta treba biti razvijena da mu omogućava kretanje, stajanje i sjedenje bez teškoća, kao i izdržavanje novih tjelesnih napora poput nošenja školske torbe, pješaćenja do škole i mirnog i dugog sjedenja u školskoj klupi na koje do sada dijete nije naviklo.

2. Intelektualna zrelost

a) Razvijenost grafomotoričkih vještina

One imaju značajan utjecaj na svladavanje vještine pisanja – dijete u ovoj dobi bi trebalo imati usvojene temeljne funkcije grube motorike (hodanje, trčanje, penjanje i slično) Trebalo bi posjedovati fleksibilnost šake i prstiju, pravilno držati olovku. Djeca se u svojoj motorici razlikuju, ovisno o tome oliko se dijete imalo priliku razviti na tom području.

b) Razvijenost pažnje

Pažnja je bitna funkcija dječje intelektualne razvijenosti. Kod predškolske djece prevladava nehotična (nenamjerna) pažnja. Polaskom u prvi razred, zbog organizacije nastave i izloženosti mnoštvu informacija dijete mora imati namjernu pažnju i mogućnost koncentracije Namjerna pažnja prvašića traje prosječno 15-tak minuta, ali se radom u školi brzo povećava. Dobra pažnja omogućava namjerno učenje, pamćenje i spoznavanje.

Nadalje...

Od djeteta koje polazi u prvi razred očekuje se da razumje prostorne i vremenske odnose, te ima razvijene sljedeće vještine:

- **razvijenu lateralizaciju – što je desno a što lijevo**
- **razvijene početne vještine analize i sinteze**
- **razlikuje i imenuje boje**
- **usvojen pojam broja, povezuje znamenku s količinom**
- **nalazi se u pojmovima više, manje i jednako**

3. Emocionalna zrelost

Za emocionalno zrelo dijete podrazumijeva se da je postiglo određen stupanj emocionalne stabilnosti i kontrole. Dakle, emocionalna zrelost procjenjuje se na temelju ponašanja djeteta u različitim situacijama. (kad želi nešto, kad mu uskraćujete nešto i sl.)

Emocije su naročito važne za društveni život djeteta. U školi će dijete biti izloženo sustavu vrednovanja i ocjenjivanja, pohvalama i kritikama te će morati na određen način prihvatljivo reagirati. Pred polazak u školu bitno je da dijete ima određenu razinu tolerancije na frustraciju, što će mu omogućiti da ustraje u učenju i onda kad baš njemu nije ugodno i zanimljivo, da prihvaća uspjeh odnosno neuspjeh te da se zna nositi s osjećajima koji ih prate.

4. Socijalna zrelost

Povezana je s emocionalnom zrelošću djeteta. Važna je za svako dijete, jer ulaskom u sustav škole postaju bitne norme ponašanja koje vrijede u razredu. Dijete izlazi iz poznate obiteljske situacije i istodobno ulazi u novu i nepredvidivu socijalnu situaciju u kojoj se mora izboriti za svoj položaj.

Poželjno je da dijete odraslo za školu pokazuje određenu samostalnost u brzi o sebi i svojim stvarima. Ako su djeca navikla da se u predškolskoj dobi poslovi čine umjesto njih, imat će smanjenu sigurnost u sebe i manji interes za samostalno izvršavanje zadataka, što će negativno utjecati na ispunjavanje školskih obveza.

Socijalna zrelost istovremeno uključuje i vještine komunikacije s vršnjacima te prihvaćanje autoriteta učitelja/ica.

Dakle, emocionalno i socijalno zrelo dijete uspjeva se nositi s frustracijama, kontrolira emocije, strpljivo je i koncentrirano na aktivnosti. Podnosi i spremno je na odvajanje od obitelji. Uspostvlja interakciju s vršnjacima i rješava sukobe dogovorom.

Milenka Šego, školska pedagoginja